

Krajský úřad Olomouckého kraje
Odbor dopravy a silničního hospodářství
Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

Č. j.: KUOK 61456/2023

V Olomouci dne 1. 6. 2023

Sp. zn.: KÚOK/54928/2023/ODSH-SH/7559

Oprávněná úřední osoba k podepisování: Mgr. František Pěruška

Oprávněná úřední osoba k vyřízení: Bc. Martina Dusíková

Tel: 585 508 591

E-mail: m.dusikova@olkraj.cz

Počet listů: 3

Počet příloh: 0

Počet listů/svazků příloh: 0

ROZHODNUTÍ

Doručeno veřejnou vyhláškou

Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor dopravy a silničního hospodářství (dále jen „**krajský úřad**“) v přenesené působnosti dle ust. § 29 odst. 1 a ust. § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů a ve spojení s ust. § 95 odst. 1, ust. § 174 odst. 2 a ust. § 178 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“), přezkoumal na základě podnětu na provedení přezkumného řízení, který podal Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor majetkový, právní a správních činností, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc (dále jen „**navrhovatel**“) ze dne 5. 5. 2023 pod č. j. KUOK 48794/2023, směřující proti nařízení Obce Velké Losiny, IČ 00303551, Rudé armády 321, 788 15 Velké Losiny (dále jen „**obec Velké Losiny**“), č. 1/2022 o placeném parkování v obci Velké Losiny, Parkovací řád, přijaté radou obce Velké Losiny na svém 1. zasedání dne 31. 10. 2022, publikované v systému Sbírký právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů pod číslem 2/2022 dne 14. 12. 2022, kterým bylo přikročeno k regulaci placeného parkování formou nařízení obce ve smyslu ust. § 11 odst. 1 z. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále také „**nařízení o placeném parkování**“).

Po přezkoumání předmětného nařízení o placeném parkování dospěl krajský úřad k závěru, že výše uvedené nařízení o placeném parkování obce Velké Losiny je nezákonné, a proto ve zkráceném přezkumném řízení, v souladu s ustanovením § 98 správního řádu a ve spojení s ust. § 97 správního řádu, rozhodl takto:

I. Nařízení Obce Velké Losiny, IČ 00303551, Rudé armády 321, 788 15 Velké Losiny, č. 1/2022 o placeném parkování v obci Velké Losiny, Parkovací řád, přijaté radou obce Velké Losiny na svém 1. zasedání dne 31. 10. 2022, publikované v systému Sbírký právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů pod číslem 2/2022 dne 14. 12. 2022, kterým bylo přikročeno k regulaci placeného parkování formou nařízení obce ve smyslu ust. § 11 odst. 1

z. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, se ve smyslu ust. § 97 odst. 3 správního řádu

r u š í.

II. Dle ust. § 174 odst. 2 správního řádu účinky tohoto rozhodnutí nastávají ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

Účastníci řízení podle ust. § 27 odst. 1 správního řádu:

1. Obec Velké Losiny, Rudé armády 321, 788 15 Velké Losiny

Odůvodnění

Rada obce Velké Losiny se na svém 1. zasedání dne 31. 10. 2022 usnesla vydat v souladu s ust. § 11 odst. 1 z. č. z. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o obcích**“) nařízení č. 1/2022 o placeném parkování v obci Velké Losiny, Parkovací řád, publikované v systému Sbírký právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů pod číslem 2/2022 dne 14. 12. 2022, kterým bylo přikročeno k regulaci placeného parkování formou nařízení obce ve smyslu ust. § 11 odst. 1 zákona o obcích.

Navrhovatel podal krajskému úřadu podnět na provedení přezkumného řízení výše uvedeného nařízení o placeném parkování ze dne 5. 5. 2023 pod č. j. KUOK 48794/2023, a to z toho důvodu, že z nařízení může dle čl. 6 Rada obce Velké Losiny udělit výjimku. Toto ustanovení vykazuje rozpor se zákonem, neboť představuje výjimku z obecné působnosti právního předpisu.

Krajský úřad přezkoumal předmětné nařízení o placeném parkování i s jeho přílohami a zjistil následující skutečnosti.

Dle ust. § 174 odst. 2 správního řádu soulad opatření obecné povahy s právními předpisy lze posoudit v přezkumném řízení. Usnesení o zahájení přezkumného řízení lze vydat do 1 roku od účinnosti opatření. Účinky rozhodnutí v přezkumném řízení nastávají ode dne jeho právní moci. Krajský úřad tedy předmětný podnět k zahájení přezkumného řízení, podaný navrhovatelem ze dne 5. 5. 2022, č. j. KUOK 48794/2023 vyhodnotil jako podnět na zahájení přezkumného řízení v souladu s ust. § 42 správního řádu.

Dle ust. § 94 odst. 1 správního řádu v přezkumném řízení správní orgány z moci úřední přezkoumávají pravomocná rozhodnutí v případě, kdy lze důvodně pochybovat o tom, že rozhodnutí je v souladu s právními předpisy.

Dle ust. § 95 odst. 1 správního řádu správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který rozhodnutí vydal, zahájí z moci úřední přezkumné řízení, jestliže po předběžném posouzení věci dojde k závěru, že lze mít důvodně za to, že rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy.

Dle ust. § 11 odst. 1 zákona o obcích obec může v přenesené působnosti vydávat na základě zákona a v jeho mezích nařízení obce, je-li k tomu zákonem zmocněna.

Dle ust. § 23 odst. 1 z. č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o pozemních komunikacích**“) pro účely

organizování dopravy na území obce může obec v nařízení obce vymežit oblasti obce, ve kterých lze místní komunikace nebo jejich určené úseky užít za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy

a) k stání silničního motorového vozidla v obci na dobu časově omezenou, nejvýše však na dobu 24 hodin,

b) k odstavení nákladního vozidla nebo jízdní soupravy v obci na dobu potřebnou k provedení celního řízení,

c) k stání silničního motorového vozidla provozovaného právnickou nebo fyzickou osobou za účelem podnikání podle zvláštního právního předpisu, která má sídlo nebo provozovnu ve vymezené oblasti obce, nebo k stání silničního motorového vozidla fyzické osoby, která má místo trvalého pobytu nebo je vlastníkem nemovitosti ve vymezené oblasti obce nebo k stání silničních motorových vozidel stanovených v nařízení obce,

nebude-li tímto užitím ohrožena bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích a jiný veřejný zájem. V nařízení obce stanoví obec způsob placení sjednané ceny a způsob prokazování jejího zaplacení.

Po posouzení přezkoumávaného nařízení o placeném parkování obce Velké Losiny dospěl krajský úřad k tomu, že se jedná o platné a účinné nařízení, na které je v kontextu názoru Ústavního soudu (usnesení Pl. ÚS 14/08) nyní již potřeba pohlížet z materiálního hlediska jako na opatření obecné povahy.

V nálezu sp. zn. Pl. ÚS 14/07 ze dne 19. 11. 2008 se Ústavní soud přiklonil k materiálnímu pojetí opatření obecné povahy vycházejícího z toho, že opatřením obecné povahy je každý - byť výslovně takto neoznačený - akt s konkrétně určeným předmětem (vztahující se tedy k určité konkrétní situaci) a s obecně vymezeným okruhem adresátů (k vývoji judikatury týkající se materiálního pojetí opatření obecné povahy viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 8. 2010 sp. zn. 4 Ao 4/2010 či rozsudek ze dne 6. 8. 2010 sp. zn. 2 Ao 3/2010).

K tomu, co je třeba rozumět opatřením obecné povahy se příkladmo vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 9. 2005 sp. zn. 1 Ao 1/2005, když uvedl, že závazné opatření obecné povahy není právním předpisem ani rozhodnutím. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že opatření obecné povahy je aktem s konkrétně vymezeným předmětem a obecně určenými adresáty, tedy úkonem správního orgánu v určité věci, který se přímo dotýká práv, povinností nebo zájmů blíže neurčeného okruhu osob. Přitom musí být vydáno v zákonných mezích a může konkretizovat zákonné povinnosti, nikoliv ukládat nové, nad rámec zákona. Základním definičním znakem opatření obecné povahy, jehož naplnění je třeba zkoumat ve zde projednávané věci, je tedy především konkrétnost (individuálnost) vymezení předmětu. Jako její protiklad lze demonstrovat obecnost co do předmětu jako jeden ze základních materiálních znaků právní normy (vedle regulativnosti, právní závaznosti a vynutitelnosti státní mocí). Obecností co do předmětu se rozumí, že právní norma obecně vymezuje svou skutkovou podstatu, tedy že nikdy nemůže řešit konkrétní případ; stupeň obecnosti vlastní právní normě je přitom vymezen tím, že právní norma určuje svůj předmět a subjekty jako třídy definičními znaky, a nikoli určením (výčtem) jejich prvků. Kdyby tak nějaký právní předpis činil, nebylo by jeho dotyčné ustanovení právní normou, ale byl by právním předpisem per nefas (neprávem, v rozporu s právem) vydaný individuální právní akt (Knapp, V. Teorie práva. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 1995. s. 149-150). Oprávnění, povinnosti i sankce

adresátů musí být právní normou stanoveny obecně (Gerloch, A. Teorie práva. 3. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. s. 37).

Jak již uvedl navrhovatel ve svém podnětu ze dne 5. 5. 2022, č. j. KUOK 48794/2023, problém spatřuje krajský úřad v tom, že z nařízení může dle Čl. 6 Rada obce Velké Losiny udělit výjimku. Toto ustanovení vykazuje rozpor se zákonem, neboť představuje výjimku z obecné působnosti právního předpisu. Výslovně je zde uvedeno, že: „*Rada obce Velké Losiny může svým usnesením udělit výjimku z ustanovení tohoto nařízení.*“

Takto pojaté ustanovení je v rozporu s požadavky určitosti a všeobecné závaznosti, kdy konstruuje režim, jenž bez dalšího počítá s udělováním výjimek ze strany rady obce Velké Losiny, aniž by blíže specifikoval podrobnosti navrženého systému. Není přitom jasné, na základě jakých kritérií by rada obce Velké Losiny výjimky udělovala, komu, na jak dlouho, za jakých podmínek apod. Navržená úprava navíc postrádá oporu v zákonném zmocnění, které vychází z výše citovaného ust. § 23 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, neboť tento zákon ve svém textu nic podobného nepředpokládá.

V nyní projednávaném případě předpokládá zmocňovací norma (ust. § 23 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích) existenci dvou, svou formou, právních předpisů. Prvním je nařízení, kterým se vymezují oblasti obce, resp. místní komunikace nebo jejich určené úseky, jejichž obecné užívání je omezeno jen pro osoby uvedené v ust. § 23 odst. 1 písm. a) až c) zákona o pozemních komunikacích a podléhá zpoplatnění a stanoví způsob placení sjednané ceny a způsob prokazování jejího zaplacení (Nařízení). Druhým je pak cenový výměr, pro který zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, předvídá formu nařízení (viz ust. § 10 odst. 1), a kterým obec stanoví pro tyto osoby cenu za užití těchto místních komunikací (Ceník).

Účelem ust. § 23 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích je zajištění organizování dopravy na území obce, kterého obec může dle tohoto ustanovení dosáhnout zákazem obecného užívání části místních komunikací osobám neuvedeným pod písm. a) až c), resp. vyhrazením části místních komunikací rezidentům a abonentům, za současného zpoplatnění tohoto užití. Jak je uvedeno shora, právním předpisem, jež stanoví povinnost nad rámec zákona je Ceník, nikoli samotné Nařízení, když z výkladu předmětného ustanovení plyne, že jeho účelem je toliko jen prostorová konkretizace vyhrazeného a zpoplatněného území obce, popř. konkretizace způsobu placení sjednané ceny a prokazování jejího zaplacení. Jinak řečeno, zatímco Ceník ukládá neurčitému okruhu osob, vymezenému definičními znaky (např. trvalé bydliště, vlastnictví nemovitosti), právní povinnost uhradit poplatek za parkování v obecně vymezeném území obce (dle zón), Nařízení tomuto okruhu osob konkrétně vymezuje Ceníkem zpoplatněné území obce (místní komunikace) a konkretizuje v místních podmínkách jednotlivé zóny vyhrazeného stání, což však ve svém důsledku materiálně není nic jiného, než hromadné rozhodnutí o umístění svislého a vodorovného dopravního značení. Dle výše uvedeného tak tedy Nařízení splňuje definiční znaky opatření obecné povahy, když pro neurčitý okruh subjektů konkretizuje prostorové vymezení, na něž se vztahuje povinnost uložená Ceníkem. Stanovení místní úpravy užití místních pozemních komunikací provedené způsobem zakládajícím pro účastníky silničního provozu odlišné povinnosti, než které by měli podle obecné úpravy užití pozemních komunikací, má tedy povahu opatření obecné povahy v materiálním smyslu.

Krajskému úřadu z výše uvedených důvodů nezbyvá než konstatovat, že obec Velké Losiny při vydání napadeného opatření obecné povahy nepostupovala v souladu se zásadou zákonnosti podle ust. § 2 odst. 1 správního řádu, tedy nařízení nebylo vydáno postupem dle části šesté správního řádu, tedy dle ust. § 171 a násl. správního řádu. Dotčené osoby tak neměly možnost vznést k danému nařízení své námitky či připomínky a byly tak kráceny na svých právech. Současně bylo také nařízení vydáno v rozporu s ust. § 23 zákona o pozemních komunikacích.

Zjištěné vady způsobují nezákonnost napadeného opatření obecné povahy a krajský úřad se proto ve zkráceném přezkumném řízení, které upravuje ust. § 98 správního řádu, rozhodl předmětné opatření obecné povahy magistrátu zrušit.

Na základě výše uvedeného proto rozhodl krajský úřad tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení účastníků

Podle ustanovení § 81 a násl. správního řádu mohou účastníci řízení proti rozhodnutí podat ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení odvolání, a to k Ministerstvu dopravy cestou Krajského úřadu Olomouckého kraje, Odboru dopravy a silničního hospodářství.

Mgr. František Pěruška
zástupce vedoucího odboru

Toto rozhodnutí musí být vyvěšeno po dobu nejméně 15 dnů na úřední desce Krajského úřadu Olomouckého kraje a obecního úřadu Velké Losiny. Rozhodnutí se zveřejní též způsobem umožňující dálkový přístup. Patnáctý den vyvěšení je dnem doručení tohoto rozhodnutí, přičemž pro běh lhůty je rozhodující den vyvěšení na úřední desce krajského úřadu.

Vyvěšeno dne

Sejmuto dne

Razítko a podpis subjektu, který potvrzuje vyvěšení a sejmутí rozhodnutí:

Obdrží:

1. Obec Velké Losiny, Rudé armády 321, 788 15 Velké Losiny
2. Obecní úřad Velké Losiny, Rudé armády 321, 788 15 Velké Losiny – k vyvěšení na úřední desce

Na vědomí:

3. Spis KÚOK – ODSH